

४. नागरिक वडापत्र (Citizen Charter)

(घरेलु तथा साना उद्योग विभाग)

उद्योग प्रशासन

दर्ता र ईजाजत शाखा

सि.न	उपलब्ध हुने सेवाहरु	संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरु	लाग्ने समय	लाग्ने रकम	सम्पर्क गर्नु पर्ने कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी
१.	अनुमति लिनुपर्ने साना उद्योगको सम्बन्धमा (औ. व्य. ऐन. २०४९ को अनुसूचि १ को द्रष्टव्य २ र अनुसूचि २ अनुसार) अनुमति प्रदान गर्ने	क) नेपाली नागरीकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ख) कम्पनी भएमा कम्पनी दर्ता सम्बन्धी कागजातहरु ग) इजाजत (क) फाराम घ) स्कीम ङ) वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ को अनुसूचि १ वा २ अनुसार IEE वा EIA गर्नु पर्ने भएमा IEE वा EIA प्रतिवेदन च) अन्य निकायको सिफारीस (आवश्यक भएमा) र सरजमिन मुचुल्का	IEE / EIA स्वीकृत भएको दिनबाट औ.व्य. ऐन अनुसार ३० दिन भित्र ।	धरौटी रकम स्थिर पूँजी रु. ५ लाख सम्म रु. १,०००। " १० " " रु. २,०००। " २५ " " रु. ४,०००। " ५० " " रु. ७,०००। " १ करोड " " रु. १०,०००। " १ करोड भन्दा माथी रु. २०,०००।	दर्ता र ईजाजत शाखाका शा.अ. र ना.सु.	महानिर्देशक, निर्देशक उद्योग प्रशासन
२	सि.नं. १ अनुसार अनुमति प्रदान भएका उद्योगहरुको अनुमति प्रयोजनको लागि पूँजी वृद्धि, क्षमता वृद्धि, उद्देश्य थप, ठाँउसारी र नामसारी गर्न स्वीकृति दिने ।	क) उद्योग दर्ता प्रमाण पत्र ख) उद्योगको तुलनात्मकसंशोधित स्कीम ग) संशोधित इजाजत (क) फाराम घ) सम्बन्धित कर कार्यालयको प्रतिक्रिया (ठाउसारी र नामसारीको लागिमात्र) ङ) हक छोडपत्र (नामसारीको लागि) च) वा.स.नि. २०५४ अनुसार IEE स्वीकृत नभई दर्ता भएको उद्योगको हकमा वा.स.नि. को प्रक्रिया पूरा गरी IEE/TOR प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने IEE स्वीकृत भएका उद्योगको हकमा संशोधित IEE पेश गर्नु पर्ने	IEE/EIA प्रतिवेदन स्वीकृत गर्नु पर्ने उद्योगको हकमा सो स्वीकृत भएको ७ दिन भित्र संशोधित IEE पेश गर्नु पर्नेमा संशोधित IEE स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र र अन्यको हकमा काजगात सहितको निवेदन प्राप्त भएको ७ दिनभित्र ।	उद्योग पूँजी वृद्धि भएमा माथी तोकी ए बमोजिम फरक धरौटी रकम जम्मा गर्नु पर्ने ।	"	महानिर्देशक, निर्देशक उद्योग प्रशासन
३	वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ अनुसार प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण IEE गर्नु पर्ने प्रस्तावहरु स्वीकृत र उद्योग र फर्म/कंपनी	क) नागरीकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ख) कम्पनी भएमा प्रमाणपत्र र प्रवन्धपत्र नियमावलीको प्रतिलिपि (प्रा.लि./ प.लि. को अधिकृत पूँजी भन्दा उद्योगको कूल पूँजी बढी हुनु हुदैन तथा प्रा.लि./प.लि.को उद्देश्यमा उल्लेख नभएको उद्देश्यको उद्योग प्रा.ली को नामबाट खोल्न पाइने छैन । ग) स्कीम	(क) आवश्यक कागजात प्राप्त भएको मितिले वा.स.नि अनुसार २१ दिन भित्र IEE स्वीकृत गर्ने । (ख) औ.व्य.ऐन २०४९ अनुसार IEE स्वीकृत भएको मितिबाट २१ दिन भित्र उद्योग दर्ता गर्ने ।		"	"

	दर्ता गर्ने ।	घ) दरखास्त फारम वा निवेदन ङ) प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणको कार्यसूचि (TOR) च) प्रारम्भिक वातावरण परिक्षण प्रतिवेदन (IEE) छ) प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण को कार्यसूचि (TOR) र प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन (IEE) प्रतिवेदन तयार पार्नेको विवरण (Bio-Data) ज) वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ को नियम ७ (२) बमोजिम देहायका कागजात : १. गा.वि.स., न.पा. र सम्बन्धित निकायमा उद्योग स्थापना गर्ने १५ दिने सूचना टाँस मुचुल्का (राय सुभाब नपरेको भन्ने सूचनामा उल्लेख भएको निकायको पत्र सहित) २. उद्योग स्थापना गर्ने राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित १५ दिने सार्वजनिक सुचना (राय सुभाब नपरेको सम्बन्धित निकायको सिफारिस सहित) ३. चौतर्फी संधियार खुलेको सर्जमिन मुचुल्का र गा.वि.स. / न.पा.को सिफारिस		रजिष्ट्रेशन दस्तुर कुल पूँजी लगानी प्रा.फ / सा.फ. रु. १००,०००/- सम्म ६००/- रु. ३००,०००/- सम्म २०००/- रु. ५००,०००/- सम्म ४०००/- रु. १०,००,०००/- सम्म ७५००/- रु. ५०,००,०००/- सम्म १०,०००/- रु. ५०,००,०००/- भन्दा १५,०००/- माथि प्रा.लि./लि. को लागि रजिष्ट्रेशन दस्तुर नलाग्ने ।		
४	क) वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ अनुसार EIA गर्नु पर्ने उद्योग सम्बन्धी प्रारम्भिक कार्यहरु गर्ने । ख) जनसंख्या तथा वातावरण मंत्रालयबाट EIA स्वीकृत भै आएपछि दर्ता सम्बन्धी कार्य गर्ने ।	क) वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ अनुसारका कागजात । ख) सि.नं. १ को क,ख,ग,घ र च अनुसारको कागजात ।	क) उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयमा कारवाहीको लागि वा.स.नि. अनुसार ३० दिनभित्र पठाउने । ख) सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले औ.व्य. ऐन २०४९ अनुसार २१ दिन भित्र ।	(क) नलाग्ने (ख) उपरोक्तानुसारको रजिष्ट्रेशन दस्तुर ।		
५.	IEE स्वीकृत भै दर्ता भएका उद्योगहरुको पूँजी वृद्धि, क्षमता वृद्धि, उद्देश्य थप,	क) तुलनात्मक संशोधित स्कीम ख) संशोधित (ख) फाराम ग) संशोधित IEE प्रतिवेदन घ) हक छोडपत्र (नामसारीको लागि मात्र)	क) सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भई संशोधित IEE प्रतिवेदन स्वीकृत भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	-प्रा.फ र सा.फ को पूँजी वृद्धिको लागि उपरोक्तानुसारको फरक रजिष्ट्रेशन दस्तुर । -कंपनीको लागि रजिष्ट्रेशन दस्तुर नलाग्ने । -क्षमता वृद्धि, उद्देश्य थप, ठाँउसारी र नाम	”	”

	ठाउँसारी र नामसारी गर्ने कार्य गर्ने ।	ड) विभागमा कार्यालयले फाईल पठाउदां पनि माथि उल्लेखित कागजात र विवरण पूरा गरी राय साथ फाईल पठाउनु पर्ने छ । च) आवश्यकता अनुसार स्थानीय निकायको सिफारिस सहितको संधियार खुलेको सर्जमीन मुचुल्का ।		सारी को लागि दस्तुर नलाग्ने ।		
६	EIA स्वीकृत भै दर्ता भएका उद्योगहरुको पूँजी बृद्धि, क्षमता बृद्धि, उद्देश्य थप, ठाउँसारी र नामसारी गर्ने कार्य गर्ने ।	क) दरखास्त वा निवेदन ख) संशोधित स्कीम ग) संशोधित (ख) फाराम घ) उद्योगको प्रकृति र उद्देश्य अनुसार संशोधित EIA प्रतिवेदनं सम्बन्धित मन्त्रालयबाट स्वीकृत गराई पेश गर्नु पर्ने । ड) सम्बन्धित निकायको स्वीकृती, सफारिस/सहमति	क) सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	”	”	”
७	IEE प्रतिवेदन आवश्यक नपर्ने नयां उद्योग र फर्म वा कंपनी दर्ता	१. निवेदन फाराम (ख) २. नेपाली नागरीकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी ३. निवेदन दस्तुर रु.५।- ४. प्रा.लि.कोहकमा कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयबाट प्राप्त कागजातका प्रतिलिपीहरु ५. अन्य निकायको सहमती पत्र (आवश्यकता अनुसार)	क) सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले औं व्य ऐन अनुसार २१ दिन भित्र ।	उपरोक्तानुसारको रजिष्ट्रेशन दस्तुर ।	”	”
८	IEE प्रतिवेदन आवश्यक नपर्ने दर्ता भै सकेका पुराना उद्योगहरुको पूँजी बृद्धि, क्षमता बृद्धि, उद्देश्य थप, ठाउँसारी र नामसारी गर्ने कार्य गर्ने ।	१. निवेदन फाराम (ख) २. दस्तुर रु. ५।- ३. कर कार्यालयको प्रतिक्रिया (ठाउँसारी र नामसारीको लागि मात्र) ४. सरजमिन मुचुल्का (आवश्यकता अनुसार) ५. छोडपत्र (नामसारीको लागि मात्र)	क) सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	उपरोक्तानुसारको फरक रजिष्ट्रेशन दस्तुर ।	”	”
९.	अनुमति लिनु पर्ने उद्योगहरु दर्ता	१. इजाजत लिदा प्राप्त भएका कागजातका प्रतिलिपीहरु	औ.व्य. ऐन अनुसार संपुर्ण कागजात प्राप्त भएको २१ दिन भित्र ।	उपरोक्तानुसारको फरक रजिष्ट्रेशन दस्तुर ।		

वातावरण तथा औद्योगिक अनुगमन शाखा

सि.नं.	उपलब्ध हुने सेवाहरु	संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु	लाग्ने समय	लाग्ने राजश्व	सम्पर्क गर्नु पर्ने अधिकारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी
१.	IEE/EIA गर्नु पर्ने वर्गमा परेका उद्योगहरुको IEE/EIA प्रतिवेदन एवं परियोजना प्रस्ताव अध्ययन गरी प्राविधिक परामर्श दिने र अख्तियार भित्रको प्रतिवेदन स्वीकृती सम्बन्धी कार्य गर्ने ।	उद्योगको स्किम, TOR, IEE प्रतिवेदन ।	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	शाखाका इन्जिनियर	महानिर्देशक निर्देशक (प्रा.) /
२.	उद्योगबाट निस्कने फोहर पदार्थ, ग्यास, पानीको उत्सर्जनको मापदण्ड पालना भए नभएको निरीक्षण गर्ने गराउने ।	उद्योग निरीक्षण प्रतिवेदन, IEE प्रतिवेदन Lab report, तोकिएको मापदण्ड , औ.प्र. बोर्डको निर्णय	आदेश भएको मितिले १५ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”
३.	वातावरण प्रदूषण प्रमाण-पत्र जारी गर्न उद्योगको निरीक्षण गर्ने, निर्धारित मापदण्ड अनुसार उद्योग संचालन भएका उद्योगलाई प्रमाण पत्र जारी गर्न सिफारिश गर्ने ।	उद्योग निरीक्षण प्रतिवेदन IEE प्रतिवेदन, तोकिएको मापदण्ड, औ.प्र. बोर्डको निर्णय ।	उद्योग निरीक्षण गर्ने जानु नपर्ने भए सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र, उद्योगमा निरीक्षण गर्न जानु पर्ने भए सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”
४.	IEE/EIA गरेका उद्योगहरु र वातावरणीय प्रमाण-पत्र प्राप्त गरेका उद्योगहरुको पूर्व निर्धारित शर्त एवं मापदण्ड पालन गरे नगरेको एकित गरी आवश्यक कारवाही गर्न सिफारिश गर्ने ।	उद्योग निरीक्षण IEE प्रतिवेदन Lab report, तोकिएको मापदण्ड, औ.प्र. बोर्डको निर्णय आदि ।	निरीक्षणमा जानु पर्ने भए सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले १५ दिन तथा नपर्ने भए ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”
५.	वातावरण प्रदूषण सम्बन्धी कुनै उजुरी परेमा आवश्यकतानुसार उद्योगको स्थलगत निरीक्षण गरी राय सहित प्रतिवेदन दिने र आवश्यक कारवाही गर्न सिफारिश गर्ने ।	एजुरी, उद्योगको किसिम, Location आदी	” ”	नलाग्ने	”	”
६.	औ.व्य.ऐन अनुसार उद्योगले प्राप्त गर्ने सुविधा, जर्ति प्रमाणित, कच्चा पदार्थ, विष्फोटक पदार्थको सिफारिश आदिको लागि स्थलगत निरीक्षण गर्नु पर्ने भए गरी प्राविधिक राय दिने ।	स्कीम, वासलात, निरीक्षण प्रतिवेदन, खपत विवरण आदी	सम्पूर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”

प्राविधिक परामर्श तथा प्रविधि हस्तान्तरण

सि.नं.	उपलब्ध हुने सेवाहरु	संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरु	लाग्ने समय	लाग्ने राजश्व	सर्मक गर्नु पर्ने कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी
१.	घरेलु तथा साना उद्योग स्थापना गर्न चाहने उद्यमी व्यवसायीहरुलाई औद्योगिक परामर्श दिने ।	सिधै यस शाखामा सम्पर्क राख्ने, स्कीम, तथा अन्य प्राविधिक पुस्तिका ।	७ दिन भित्र	नलाग्ने	शाखाका इन्जिनियर	महानिर्देशक निर्देशक (प्रा.)
२.	उद्योगको स्थापनाको लागि प्राप्त प्रस्तावहरुमा आर्थिक प्राविधिक पक्षको अध्ययन विश्लेषण गर्ने ।	उद्योगको स्किम तथा अन्य कागजात ।	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भित्तिले ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”
३.	प्रविधि हस्तान्तरण एवं विकास सम्बन्धी सूचना संकलन र सम्प्रेषण गर्ने । प्रविधि विस्तारको लागि उपयुक्त प्रविधिको खोजी गरी सम्बद्ध पक्षलाई उपलब्ध गराउने ।	स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ।	आवश्यकतानुसार १५ दिन देखि २ महिना सम्म	नलाग्ने	”	”
४.	मौजूदा प्रविधिको विकास, विस्तार र परिमार्जन गर्न व्यवसायीलाई सहयोग पुऱ्याउने ।	माग अनुसार	प्रविधि हेरी २ महीना भित्र	नलाग्ने	”	”
५.	उद्योग क्षेत्रमा उपयुक्त प्रविधिको पहिचान गरी उद्यमी व्यवसायीहरुलाई हस्तान्तरण गर्ने ।	स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ।	प्रविधि हेरी ६ महीना भित्र		”	”
६.	घरेलु तथा साना उद्योगको क्षेत्रमा हस्तान्तरण भएका प्रविधिको अनुगमन गर्ने र आवश्यकतानुसार त्यसको विस्तारमा सहयोग पुऱ्याउने ।	उद्योगको निरिक्षण प्रतिवेदन, प्रविधिको विवरण	आवश्यकतानुसार १ महिना भित्र ।		”	”
७.	रुग्ण उद्योगहरुको पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक परामर्श दिने ।	उद्योग दर्ताको प्रमाणपत्र, स्कीम, रुग्णताको कारण प्रविधि, वजार व्यवस्थापन जनशक्ती आदिको विवरणहरु	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको भित्तिले ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	”	”
८.	स्वच्छ उत्पादन [Green Productivity] उत्पादकत्व र गुणस्तर व्यवस्थापन सम्बन्धी तालीम, गोष्ठी संचालन गर्ने र यस विषयको प्रचार प्रसार गर्ने । जिल्लामा परेका प्राविधिक समस्याको समाधान गर्ने ।	स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ।	वार्षिक कार्यक्रम अनुसार	नलाग्ने	”	”

सुविधा शाखा

सि.नं.	उपलब्ध हुने सेवाहरु	आवश्यक कागजात	लाग्ने समय	लाग्ने राजश्व	सम्पर्क गर्ने कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी
१.	घरेलु उद्योगलाई आयकर, विक्रीकर र अन्तशुल्क छुट सुविधा प्रदान गर्न सिफारिस गर्ने ।	१. उद्योग दर्ता प्रमाण पत्र, २. उद्योग निरीक्षण फाराम, ३. प्रगति प्रतिवेदन, स्कीम ४. म्याद भित्र उद्योग संचालन नभएकोमा म्याद थपको प्रमाण, ५. नविकरण भएको प्रमाण	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको मितिले ७ दिन भित्र ।	नलाग्ने	सुविधा शाखाका शा.अ. / ना.सु.	महानिर्देशक निर्देशक प्रशासन
२.	ऐन अनुसार साना उद्योगले पाउने सुविधा प्रदान गर्न सिफारिस गर्ने ।	१. माथि सि.नं.१ मा उल्लेखित कागजपत्रहरु । २. इजाजत लिनु पर्ने उद्योगको हकमा इजाजत लिएको प्रमाण । ३. कुनै निकायको पूर्व स्वीकृती लिई उद्योग संचालन गर्नु पर्ने मा सो लिएको प्रमाण । ४. उद्योग संचालनलाई तोकेको शर्तहरु पूरा गरेको प्रमाण ।	एकद्वार समितिबाट निर्णय भई आएको ७ दिनभित्र	”	”	”
३.	विदेशी कामदारको लागि भिषा र श्रम स्वीकृतिको लागि श्रम विभाग र अध्यागमन विभागमा सिफारिस गर्ने ।	विदेशी कामदार राख्नु पर्ने औचित्यको पुष्ट्याई	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको ७ दिन भित्र ।	”	”	”
४.	गृह मन्त्रालयबाट अनुमति लिइ पैठारी गर्नु पर्ने कच्चा पदार्थको लागि गृह मन्त्रालयमा सिफारिस गर्ने ।	१. यस भन्दा अघि कच्चा पदार्थ पैठारी गरेको भए सोको खपत विवरण २. स्कीम ३. जिल्ला प्रशासन कार्यालयको सिफारिस ।	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको ७ दिन भित्र ।	”	”	”
५.	उद्योगको कच्चा पदार्थ खपत [Input /Output Ratio] (जर्ति प्रमाणित गर्ने)	१. उद्योग दर्ता प्रमाण पत्र २. स्कीम	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको ७ दिन भित्र ।	”	”	”
६.	साना उद्योगको प्रमाणिकरण	१. उद्योग दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि २. निवेदन ३. स्कीम वा दरखास्त फारम (ख)	सम्पुर्ण कागजात प्राप्त भएको ७ दिन भित्र ।	”	”	”

१. कागजात दुरुस्त पेश हुन आएमा मात्र उपरोक्त अवधिमा काम सम्पन्न हुन सक्नेछ ।

२. कुनै कारणबस उपर्युक्तानुसार सेवा दिन नसकिने भएमा सम्बन्धित पक्षलाई त्यसको जानकारी दिईने छ ।

द्रष्टव्य:- अन्य निकायको सहमति वा राय आवश्यक पर्ने, विशेष प्रकारका विस्तृत विवरण आवश्यक पर्ने र नयाँ प्रकृतिका (यस पूर्व परम्परा वसि नसकेका) उद्योग हरुको हकमा सो को कारण माथि उल्लेखित समयमा कार्य सम्पादन हुन नसकेकोमा सोही दिन सो को जानकारी सम्बन्धित पक्षलाई दिईने छ